

GYERGYÓI ÚJSÁG

POLITIKAI HIRLAP

Biblioteca Universităţii

Cluj.

Előfizetési árak:
Egy évre 200; félévre 100; negyedévre 50 Lei.
Hirdetések milliméter díjszabás szerint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Felelősszerkesztő:
T. IMETS BÉLA.
Kiadó laptulajdonos:
PUSKÁS J. ISTVÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. emeletén
(Cziffra-féle ház.) Telefon: 25.
Szerkesztőségi órák mindennap d. u. 3—5 óráig.

Felhívjuk olvasóink figyelmét a népszámlálásra vonatkozó híreinkre.

Husvét.

A tavaszi éj-nap egyenlőség (márc. 21) után következő első holdtölte utáni vasárnapot a keresztény világ a Megváltó dicső feltámadásának emlékére szenteli minden évben. Ez a Husvét. Az egyházi év központja, az ünnepek ünnepe, királya. Már az Ó-szövetségben is megülték a zsidók a „Paschát“, az egyiptomi rabszolgaságból és az öldöklő angyal büntető kezéből való szabadulás emlékére. A keresztények pedig az apostoli idők óta ülik a Husvétet, mint a bűn és halál feletti győzelem állelujás ünnepét, mely meghozta a lelkek világkéjét. Ez hitünk rendíthetetlen alapja. „Ha Krisztus fel nem támadt — mondja az apostol — hiába való a mi hitünk.“ Ez a mi feltámadásunk örökzöld reménysége, ez keserves, tövises keresztútunkért a legdicsőbb jutalom záloga.

Ezért ujong, repes, örül az egyház és hívja örvendezni az egész mindenséget. Eget és a földet belőlti Allelujával. „A te feltámadásodban Krisztus eget és a föld vigadozzanak.“ Majd a szűz Anyát külön szólítja fel: „Egek királyné Asszonya! Örülj szép Szűz, Alleluja.“ Aztán felénk fordul, kik szenvedünk és sirunk. Hozzánk szól: „Örvendjete, újra mondom nektek, örvendjete.“ És a hány igazi jó gyermeke van a kerek világon át, mind megérti, mind vele énekel: Alleluja! Alleluja!

Amaz első husvétkor is körülbelül csak olyan volt az élet, mint most. Akkor is a legjobbak, az Apostolok szívét mélységes bubánat, megtépett remények, teljes csalódások kínozták. Szégyenkezve, életüket féltve bujdosnak ki erre, ki arra. A szegény nép pedig kemény igát húzott.

Amde vasárnap reggelre, hajnalhasadásra, minden öröme fordul; tényben ég az enyészeti sirja, kik el az élet s meghal a halál mindörökre. Feltámadt Krisztus. Alleluja. Ezt jelzi a husvét gyertya. A győzedelmi zászlót lengető feltámadt Jézust ábrázoló szobor, a bárány és hűvéri tojás egyaránt. Legyen is úgy. A népek, nemzetek életében, a társadalomban és családban a nagy péntek bubánatja és könnyes keserve után jöjjön el az allelujás husvét minden boldogságával.

d. ycz.

Az emberiség nevében.

— Kenyérfeltés. — Hidegviz gyógyintézet. —

Annak idején sorozatos cikkünkben írtunk a helyi állami kórházi állapotokról, ami annyit se ért, mint döglött lóra a patkó. Hiába hívtuk fel Flor doktor figyelmét, úgy láttuk, hogy még ő is teljes melegeggedéssel távozott, de talán csak azért, mert nem orvosi, hanem nacionális politikus szemmel nézte az egész gyergyószentmiklósi kórházi lezúllott adottságot.

Akkor sokszor kértük a vezetőket, hogyha már az állam nem bírja a kornak megfelelően fenntartani a kórházat, de mégis ragaszkodik hozzá, csináljon belőle kaszárnyát.

Azóta egyre rosszabbodott a helyzet, dr. Hociungot még a román ápolónők is ott hagyták és abba a kórházba csak azok mennek, akik vagy végleg leszámoltak az élettel, vagy olyan szegények, hogy ezt a rosszat is el kell fogadják, úgy gondolkozva: jobb a rossz, mint a semmi.

Ma már a helyi kórházban egy-két baleset által kezelt, lábat tört ember sinylődik és mondhatjuk, pusztán az isteni segítséggel várja felépülését.

Eltörött karu és lábu betegek hetek óta csak hidegviz-borogatással gyógyítatnak, melyet megfelelő szakaszonként egy ápoló borogat a szenvedők törött tagjaira, s hogy ez a borogatás steril állapotban kerül-e a sérült helyekre, ezek után még azt is kétségbe kell vonnunk.

Az emberiség nevében kérjük Önöket, akikben még megmaradt a teljes közösség testvéreik iránt, Főispánt, városi Tanácsot, Főszolgabíró, befolyásos és magasabb hivatalokban lévő egyéneket, segítsenek ezeken az állapotokon.

Azt hiszik, hogy minket dr. Hociunggal és a kórházzal szemben valami ellenszenv vezet. Ez a hit és feltevés azonban csak a takargatni való részéről adott kimagyarázkodásból ered és azoktól, akiknek kenyérük előbbre való, mint a betegek iránti szánalom és segíteni való erő akarás.

A feltámadás nagy ünnepe,

minden tavaszi fordulón örök igazságával hinti be egyszer a világegyetemet, soha és semmiben meg nem pihenő emberszívet. Ugy jön fel a mulandóság éjszakájából, mint a nap hajnali hegyek felett, hogy bevilágítsa és új tavasz reménységgel erősítse a vizeket és felhőket, földeket és csillagokat, virágokat és embereket s mindennemű élőlényeket, melyek örökös félelemmel és szomorúsággal gondolnak a halálra.

Husvét: a valóság és szimbólum. Valóság: a testnek elmúlt formáiban való feltámadása, szimbólum pedig: az eszme győzelme, melyen

Az emberiség nevében kövessenek el mindent, hogy hagyjanak fel a szenvedések sokszorosításával, időbeli kitolásával akkor, amikor már az állatvédelem is magasabb szempontokból nyer elbírálást és végrehajtást.

A mi „emberkórházunk“ borzalmasan lealacsonyítja a XX.-ik század emberszínvonalát és olyan bélyeget üt a békés állapotú és a kultur államok szintjét elérni akaró országunk arculatára, amelyet Renée Maran mutat a „Batuala“ című conogyarmati néger regényében, ahol a halálos betegek gyógyítása a hókusz-pókusz, a varázsigék és egyéb primitívsegekben merül ki.

Elvégre, hogy egy nagy és hajdan arra alkalmas épület pusztán azért viselje a „Kórház“ nevet, hogy tán még a falusi házi kezeléshí se részesítse betegeit, igazán felesleges intézmény. Ossináljanak számítást, hogy ad-e az állam annyit és fenn lehet-e tartani a mai lehetőségek szerint azt az emeletes skatulyát arra a célra, amelyre eddig rendeltetett és amelynek meg is felelt? Ha nem, ha csak a négy falért és a multból megmaradt ágyakért nevezzük kórháznak, akkor ne bolondítsák a szegény szenvedőket, mert ez a bolondítás csufabb annál a felfogásnál, amely azt vallja, hogy a túl szenvedő és előre nem látható gyógyíthatatlan betegeknek megfelelő módon nem csak szabad, de emberbaráti kötelesség halálukat elősegíteni.

Itt mi még nem tartunk, de ott sem óhajtunk tartani, hogy kar- és lábtöréssel évekig szenvedjenek azért, mert egy ápolónál és télen hidegviznél egyéb segítségünk nem létezik. Nyáron valószínű már hidegvizünk se lesz, de hiszen nem okoz majd gondot, mert akár hideg, akár meleg, vagy se hideg, se meleg, az ugyis mindegy.

Egyet ajánlhatunk: Irják ki az épület homlokzatára:

„Hidegviz gyógyintézet“!

sem erőszak, sem a pokol kapui nem tudnak erőt venni.

Husvét a szegények és elnyomottak ünnepe, amikor a zsendülő füvekkel és fészketrakó madarakkal mámoros önkívületben énekelik: Halleluja! Feltámadunk!

A gazdagok és elnyomók félelmes ünnepe, amikor elzárt ajtók mögöl, bedugott fűleken keresztül is beléjük döbben a mámoros tömeg szétáradó örömeke, amikor minden tavaszi zsendülés idején egyszer lelkükbe hasít a nagy rettenet: Ők, az igazak, a koldusok, az elnyomottak feltámadnak és mi összeroppanunk az eszmék egyre sűrűsödő sulya alatt.

Egy emberöltő, tíz-husz emberöltő, olyan

Az „Olesó Könyvek“

áprilisi sorozatában

Sipos Domokos

kedves és igen értékes humoros elbeszélése

„KUTYAHISTORIA“

cimmet fog megjelenni.

kevés az emberiség életében, amíg kacaghatnak még a szegények és igazak víz énekén, de hiába vigyorganak, mert megbűnhődnek évmilliók múlva is, amikor már azt hiszik, hogy minden mindegy. Annál félelmesebb, mivel jobban belelátnak a jövőbe és mégis feláldozzák azért a jelen semmivel sem valóbb valóságát. Annál félelmesebb és annál nagyobb büntetés vár rájuk, mert maguknak vallják be azt, miért nyíltan kellene önfeláldozó lovagként harcolniuk, hogy a tömeg-emberi nyomorúságot és boldogtalanságot nem évezredek, hanem csak évszázadok közel jövője váltja meg béklyóiból.

Ők nem segítenek, mert hitük gyomruk pupján túl nem találja meg a megfogható valóságot s az eszmék valóra válásában is csak addig, amíg belegyömöszölhetik egy félétized időszámításának felfújt tömlőjébe.

Az emberiség fejlődése száz és százévmilliók lassu forgásában ép ezért jutott csak idáig és ha a lét átszökte volna a nagy szellemi alakok munkálkodását, elvetett eszméik egyre térthódító diadalát, ma még csak makogó vadaként csiszolnók a kőbaltát, vadállatot és egymást verő kalapácsot.

Százévmilliók múltán is csak az az eredmény, hogy a világ hadseregébe erőszakolt és megalázott emberfalanxokkal maroknyi javakért és papírra rajzolt határokért gyilkos fegyverekkel állatnak őrt, ahelyett, hogy a kalász jelvényével azt kenyérvető és arató békehadseréggé formálták volna.

Igaz, hogy a feltámadás hite nem százévmilliók, csak tiz-tizenkétezer év ember televényében gyökerezik és Euópa földjét alig kétezer éve itatja, hogy érett gyümölcsöt hajtson, mégis ez a világrész van hivatva és oldhatná meg a leghamarabb Isten országának földi mását, ahol kevesebb a verejték és a bánat és több az ének és a kenyér és minden testi és szellemi munka a feltámadás valóságáért és szimbolusmáé áldozná fel a megújulásért járó erejét.

Addig, szegények és elnyomottak, e nagy ünnepen, a zsendülő füvekkel, lilomokkal és fészakrazó madarakkal, mámoros önkívületben és győzelmünk bizonyosságában, szügesztiverővel énekeljük:

Halleluja! Feltámadunk!

Mélyen tisztelt Tanítói gyűlés!

A szászhegyi gyűlésen elmondta: S Kovács Pongrácz ig. tan.

Megtisztelt bizalmuk folytán, midőn először jelenek meg Önök előtt, mint elnök, hogy megkezdjem azt a munkát, mely végett megválasztottak; jól tudom, azzal a várokozással néznek rám, hogy mintegy székfoglalót tartva, jövő működésünknek programját adjam.

Azonban, mielőtt ezt tenném, mert tudom, hogy működésünknek kellő sikert csak közös, vállalt munká adhat, biztosíthat, ennek pedig alapja az egymás iránti szeretetből fakadó bizalom, azért én, midőn önzetlen kartársi szeretetéről és szentügyünk iránti buzgalomról biztosítom, e szeretetet és ügy buzgalmat kérem egyesületünk minden egyes tagjától ügyünk, a tagtársak és csekély személyemmel szemben is, hogy minden egyes szavunkat uralja a szeretet, mely utba igazít, fenyít, dorgál vagy dicser, de soha sem sért, soha sem néz le vagy pláne bosszul.

Ezeknek előrebocsátása után, Kinek nevével az élet kezdetét vette, Ki életünk megváltására és vezetésére született, Annak nevével és nevében üdvözlöm Önöket: dicséretessék az Ur Jézus Krisztus!

Midőn az Istent és embert összekapcsoló felséges üdvözlést ajkamra véve köszöntém s midőn működésünknek homlokát, kezdetét e névvel ékesítem fel, jelezni akarom, hogy Jézus legyen vezérünk, segedelünk munkálkodásunk-

ban s egyben kifejezésre akarom juttatni azon erős lelki meggyőződésemet s a világ legnagyobb tudósai által is elismert igazságot, hogy Jézus a valódi nevelés megteremtője, ő a nevelés megszentelője. Egyedül az Ő, nem elvei, hanem igazságai, mint soha meg nem változóképesek a nevelésnek biztos alapot adni, képesek nekünk nevelőknek sikert biztosítani. Egyedül az ő igazságaival, melyek egyszerűek, de igazak s épp ezért örökkévalók, lehet az embert céljának megfelelően nevelni az ég és föld számára azzá, a mivé Isten a teremtetéskor akarta, hogy legyen.

Ezzel kimondtam működésünknek irányát, meghatároztam munkálkodásunknak alapelveit és célját.

Mélyen tisztelt Tanítói gyűlés! Magyarországi szétdarabolásával egyesületi életünk is megszűnt volt. Az imperium változása után mindnyájunknak lelkében égett a vágy, az egyesületi eszme új életre keltése után, amit a fáradhatatlan kegyelmes Főpásztorunknak sikerült is megvalósítania. Azt hiszem, mindnyájunk szívében élő kötelességnek teszek eleget, midőn a tanítóság érdekeiért oly sokat fáradozó kegyelmes Főpásztorunknak ez után is hódolatteljes hála köszönetünknek adunk kifejezést, egyben ígervén, hogy a kath. tanügy előbbre vitelén fogunk mindannyian munkálodni. Újjá alakult egyesületünknek nem lehet más programja, mint: mindent újjá alakítani Krisztusban, annál is inkább, mivel a nagy erkölcsi haladás, mely az emberi szellemet a mai önzéssel szemben a testvériségnek és az erkölcsi tisztaságnak útjára vezetheti: a betlehemi jászolhoz van kötve, mert az igazságaiban soha sem változó keresztény kath. rendszer az, mely az embert testi és lelki, földi és égi rendeltetése felé vezet, nem pedig az ujmódi apostolok elvei, kik csak a jogok gyakorolhatóságát követelik s a kötelesség lelkiismeretes teljesítését úgy szolván semmibe sem veszik.

És azon nevelési rendszert, melynek mi is szerény munkásai vagyunk, szeretik ózadinak nevezni a villany korszakkal meggondolatlanul haladók. S vad száguldásukban nem veszik, vagy nem akarják észrevenni, hogy nevelési rendszerünknek ma is a legszebb s leggyakorlatiasabb vonása a haladásra való áthasonítás munkája, de csak addig a határig, míg Isten akarata válik benne tetté, melyen túl lépve, a nevelésnek csufolható munka rombolássá változik át. Igen, mert hiába tartunk lépést a technika és civilizáció örült iramban rohanó expresszivel, ha népünk s rajtuk keresztül növendékeink lelkében a szeretetet, az egymást megbecsülést szülő emberi érzést az önzés s a velejáró anyagiaknak minden uton-módon való elérhetés hengerei mángorolják le. Kedves kartársak! Nekünk épp e megtévelyedett elvekkel szemben kell működünk s a gondjainkra bizott ifju nemzedéket megerősíteni a vallás és nemzeti hagyományainknak szívökbe oltásával s a helyes ítélőképesség fejlesztésével, hogy megtudják különböztetni, miszerint a valódi becsületes műveltség nem a tudományok mennyiségétől, hanem a tudományok minőségétől függ s ennek pedig az alapja a vallási és hagyományok iránti tisztelet lehet csak, melynek hivatott munkásai mi vagyunk.

(Folyt. köv.)

Megsértette-e Olasz Péter a székelly katolikus önértet?

A Gyergyói Ujság múlt száma az Olasz Péter gyergyószentmiklósi szerepléséről röviden egy tudósítást közöl. Ennek a rövid tudósításnak az utolsó mondata pedig úgy jelenti, mintha megsértette volna a székellyeket. Azokra való tekintettel, akik az esti konferenciákon nem vol-

tak ott és esetleg ebből a rövid híradásból ítél-lik meg őt, legyen szabad a következőket megjegyezni. Beszért akkor a páter a vallásos életéről s arról, hogy a vallásos élet nincs ellentétben sem az igazi tudománnyal, sem az erkölcsökkel, sem a kulturával, sem a gyakorlati élettel. Hogy nem gáncos, nem akadály és nem maradás s lehet, sőt kell ezt az életet élni. És itt merte megkockáztatni azt az inkriminált és rossznévenvett megjegyzést, hogy ellenére ezeknek a beszélő tényeknek, sokan nem élnek vallásos életet, hogy a katolikusok is aluszékonnyak, s hogy tapasztalatai szerint legalább is azokban a székellyföldi városokban, amelyeket bejárt, a férfiak kevésbé vallásosak, mint a hottentották vagy zulukafferek.

Ennyit mondott. Sem többet sem kevesebbet. És ez nem nagytítás, nem is költői beállítás, és nem lehet sértő. Ez az egyszerű összehasonlító megvilágításnak szabályszerű alkalmazása. Még a beszédjéből kiszakítva sem mond semmi különös. A beszédjében pedig, azok után amiket mondott és azon a helyen, ahol mondotta, annyit jelent, hogy a térben és civilizációban egymástól elég távol eső székellyeknek és zulukaffereknek vagy hottentottáknak a férfiközönsége között a praktikus hitéletet illetőleg van valamelyes különbség. És pedig ez a különbség az, hogy az ezelőtt néhány évvel katolikussá lett, megtért, azelőtt vad és pogány zulukafferek és hottentották százalék szerint is és intenzíve is a katexohén vallásos kötelességeiket jobban teljesítik, mint a csaknem ezer esztendő óta kereszténységben élő és hitükért valamikor harcolni is tudó székelly férfiak mai utódjai. És maga is kimondta — de nehogy még jobban megsértődjenek — mindezt első sorban a székelly városokra értette.

Lehet, hogy erős volt a kifejezés, de ilyenkor nem szabad szemelől téveszteni azt a jó magyar közmondást, hogy akinek nem inge, ne vegye magára. S nem is vették. Akik érezték, hogy nekik nem szól, még azt sem mondták, hogy kemény beszéd.

Igaz hogy szokás Olasz Péter beszédjeinél megsértődni bizonyos körökben. De hát ott érthető. Itt nem igen. Legalább egymás között megfogadhatnók, mert nekünk is szól: „Ha rosszul szóltam, bizonyítsd be, hogy rossz volt, ha pedig jól, miért ütsz engem.”

Márton Áron.

Gondülő.

Strófa a patikajárásról.

Kint a Puskás-sarkon állván, félmogorván, egész árván,

Egy-egy jóbarátot várván:

Szembetűnt egy kis dolog!

Nőcsoporthok: ifjak, vénék patikába mende-gélnek

— Mendemondákat regélnék —

S én meg — kíváncsiskodok!

Mi dolog ez? Vics, vagy járvány, hogy a patikába járván

Nem tudunk járni a — járdán

A sok kicsi nő miatt?

Vajjon itt az „Arany sas”-ba, mi kerül a női hasba?

Parfóm kell, vagy ruzsos paszta,

Mit a „szép segéd” kiad?

Aszpirin, vagy káli, jód: most az a leg-ujabb mód,

Mind gyakrabban kiadódik

S jönnek érte többször is.

Ha a patikánál messz el: egy hölgyet három-szor-négyszer

— Nem kell különösebb kényszer —

Láthatsz — akár ötször is.

A jó bornak nem kell cégér, megteszik az egészségér

Egy kis gyógyszer — ennyit még ér,

Szeggyed be az — aszpirint.

Csak azt mondom lányok, hölgyek, hogy a doktorok a bölcsék —

Azt mondják, hogy ez a módszer már nem lázcsillapító szer,

Legfőleg csak arcpirít!

JANCSÓ és MIKLÓS

Gheorgheni — Gyergyószentmiklós.

Telefon: 41.

Főter, Cziffra-féle ház.

Telefon: 41.

Felhívjuk az építkezők figyelmét arra, hogy raktáron állandóan tartunk:

cementet, stukaturnádat, kátránylemezt és egyéb építkezési cikkeket.

Szintársulat városunkban.

Horváth Viktor, Segesvár—Medgyes színtársulatának igazgatója 15 napra tervezett vendégtúrára jön városunkba, hogy magyar kultúrát terjesszen és megmutassa Gyergyónak azt, hogy az általa szervezett társulat semmivel sem áll hátrább, mint az idejében itt játszott szintársulat.

E célból sikerült Horváth direktornak Kriese Andortól az „Uránia”-Mozgó termét a vendég-szezonra megkapnia, amellyel egyszersmind leszerelte a mozi érzékeny konkurenciáját is.

A társulat jövőtelét igen jó hírek előzik meg és tudomásunk van arról is, hogy a direktor megannyibbított zenekarral fogja az operetteket lejátszani.

Horváth direktor tervbe vette és kötelezi magát, hogy a 15 napos szezon alatt vendégszerelteti Karácsony Ily kolozsvári nagyhírű primadonnát, Zöldhelyi Annust, a nagyváradi kedvenceit, Roosné Farkas Ida nálunk is igen kedvelt és ismert drámai hősnőt és dr. Janovics Jenőt, a Kolozsvári Magyar Színház direktorát, aki egy estély keretében fogja fel keresni a gyergyószentmiklósiakat.

Ha még mindezekhez Halász Ica koloratur primadonna, Vincze Emmi subrett, Havasi Rózsi, Bodor Jenő baritonista, Takács Antal énekes színész, Lukács Ede táncos komikus, Derekei Pál buffó és Salgó Jenő táncos síheder, a társulat első színészeinek neveit is hozzá adjuk, a legkomolyabb érdeklődéssel nézhetünk a 15 napos vendég-szezon művészi teljesítménye elé, mely a gyergyóvidéki színházjáró közönség husvétutáni estjeit óhajtja kellemessé tenni. A direktor, számolva a mai nehéz pénzügyi helyzettel, a legminimálisabban szabta meg a bérletárakat, és pedig egy 10 szelvényes bérletfüzet árát 600 leibe, hogy a színházba járást mindenki számára hozzáférhetővé tegye.

Ilyen feltételek mellett remélhető, hogy a kedvelt és páholokkal rendelkező „Uránia” színházterme estéről-estére megtelik a szép után vágyó közönséggel.

A direktor felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a színház nappali pénztára a szokott „Uránia” pénztára lesz.

Színháziroda hírei:

- 17-én, husvét vasárnapján előadásra kerül: Bakonyi, — Huszka, — Martos: **Hajtóvadászat** című Budapesti óriási sikert aratott operettje.
- 18-án hétfőn: Asszonykám, operett.
- 19-én, kedden: Roosné Farkas Ida drámai hősnő vendég fellépte.
- 20-án, szerdán: Roosné Farkas Ida drámai hősnő vendég fellépte.
- 21, 22 és 23-án, csütörtökön, pénteken és szombaton, az ünnepekre való tekintettel, szünet.
- 24-én, vasárnap: Csuda Mihály szerenéséje, operett.
- 25-én, hétfőn: Zsivány király, legújabb slager operett.

A leépítés eredménye.

A napokban egy vállas ismerős mérte hatalmas lépteivel Gyergyószentmiklós főterét végig. A tavasz-déltáni verőfényben a boltok előtt sütkérezők közül többen figyelmeztettek a messziről közeledő alakra s találgatni kezdték, hogy ki is legyen, mert bár formában és járásban hasonlít ugyan Weisz Armin igazgatóhoz, de a kalapjáról mégis valami illegennek tűnt fel. Végre, mikor már közelbe ért, akkor látták, hogy városunk közismert igazgatója új kalapja miatt tetszett oly ismerős ismetlennék és most azt kezdték találgatni, hogy az új kalapot nem Bogdan Stefan küldte-e?

Weisz igazgató aztán, hogy a találgatásoknak elejét vegye, megmutatta a kíváncsiaknak, hogy a kalap nem új, csak ki van fordítva.

Ime, a nagy fatelepek leépítési eredménye!

Pax et Bonum!

Az Erdélyi Szentferencrendiek Tartománya és a gyergyószárhegyi klastrom Tagjai, asszisi szent Ferenc halálának 700 éves jubileuma alkalmából, a husvéti szent ünnepeken, 1927. április 16-tól 19-ig tartó **Jubiláris Ünnepeket** rendeznek, a gyergyói a ktholikus lelkek örö-

mére és hasznára Gyergyószárhegyen, melynek sorrendje a következő:

Április 16-án, nagyszombaton a feltámadási szertartás után az ünnepséget a plebánia előtti téren megnyitja P. Lukács Mansvét.

Április 17. én, husvét ünnepén, a határkerülés után a plebánia előtti téren szentbeszédet mond P. Lukács Mansvét, szentmisét celebrálja P. Hajdu Rogér. Szent Kereszt Hadseregének ünnepélyes fölavatása és esküdtete Ditróban.

Délután 5 órakor körmenet a plebánia templomból a ferencrendi templomba, szentbeszédet mond Vasvári Aladár, litániát tart és áldást ad Sipos Sándor. Szent Kereszt Hadseregének ünnepélyes fölavatása és esküdtete Remetén.

Április 18. án, husvét másodnapján d. e. a ferencrendi templomban szentbeszédet tart P. Lukács Mansvét, szentmisét celebrál Sipos Sándor. Szent Kereszt Hadseregének ünnepélyes fölavatása és esküdtete Gyergyószentmiklóson.

Délután 5 órakor körmenet a ferencrendi templomból a plebánia templomba, itt beszédet tart P. Lukács Mansvét, litániát mond és áldást ad P. Hajdu Rogér.

Április 19-én, husvét harmadik napján 10 órakor a ferencrendi templomban predikál Görög Joachim, szentmisét celebrál Szabó György. Ugyan ezen időben a plebánia templomban predikál P. Trefán Leonárd, szentmisét mond P. Kelemen Ágoston; a zárda előtti téren szentbeszédet mond Török Ferenc, szentmisét mutat be Gáspár János; a kápolnánál a hegyen beszédet mond dr. Hollanda János, szentmisét mond Gaál Tamás.

Szentmise után jubiláris műsoros ünnepség: 1. A szeretet himnusza, Váradi-Goll, éneklő a gyergyószentmiklósi iparos dalkör, Bálint Ákos karnagy vezetésével 2. Megnyitó beszédet mond Sipos Sándor. 3. Jubileumi ima, Fülel-Hoppé, előadja a gyergyószentmiklósi iparos dalárda, Bálint Ákos karnagy vezetésével. 4. Ünnepi beszédet tart dr. Péterffy Lőrinc. 5. Szent Ferenc himnusza, Demény-P. Takács, Bálint Ákos karnagy vezetésével előadja a gyergyószentmiklósi iparos dalárda 6. Mindennapi gyakorlati életünk és a szent kereszt címen beszédet mond P. Lukács Mansvét. 7. Rendületlenül, Arany-Révy, éneklő Bálint Ákos karnagy vezetésével a gyergyószentmiklósi dalárda. 8. Ünnepi zárót mond P. Trefán Leonárd. 9. Pápai áldás. Pápai himnusz. Délután 5 órakor a jubiláris ünnepség befejezése gyertyás körmenettel a legfőbb szent Oltáriszentséggel. Vezeti Kassay Lajos. Körmenet után szentbeszédet tart dr. Lukács József. 10. Este 8 órakor „Noemi” Dr. Szalay M. 3 felfonásos szindarabb, rendező Oláh Antal.

Gyergyónépe! Katholikus Testvéreink! A 700 éves Szent Ferenc nevében hívunk mindnyájatokat a szárhegyi ünnepségekre. Jöjjetek és legyetek ott! Az Egyház nagyon sok kegyelmet osztogat a franciskánus Szentévből. Részesedjétek Ti is belőle lelketek vigasztalására! Gyergyószárhegy, 1927. április 6. **A Szentferencrendiek.**

Szomoru bucaresti levél.

Az alább leközölt levelet egy Bukarestben szolgáló fiatal székely leány írta az anyjának, melynek egyszerű szavaiból a fővárosban százával szolgálatban élő székely leányok szomoru sorsa dörbén az olvasó szeme elé.

A nagy napilapok már többször adtak tudósítást a Bukarestbe szegődött székely leányok sorsáról, akiket megszedít és megfertőz a nagyváros csalóka forgataga és csakhamar félreeső odukba fetregő porstüaktkk válnak.

Már az itthoni erkölcsök is sokat lazultak az utolsó évtized óta, s a csillogó városokban s különösen a fővárosban, ahol ezerszerre több a mezejtési alkalom, valóban vagy a halál szegődhetik a szerencsétlenek megváltójául, vagy pedig elbukanak.

Bizonyosság kedvéért, hadd olvassák az alább adott egyszerű és fájdalmas sorokat:

Kedves Drága jó Édesanyám!

Megkaptam a levelet, amit úgy vártam napokról napokra. Hála az Istennek, meglehetősen egészségesem van, csak a fogam ne fájna. De azonkívül a koszt sem jó. Este-reggel téja, de az mind eljárná, ha olajat nem töltenének az ételbe, mert minden ételt avval készítenek. Sok-

szor sirni kezdek az étel mellett s gondolom magamba, hogy sokkal jobb volt az Édesanyám akármilyen szűz étete.

Drága Édesanyám, ne haragudjon, hogy ezt írom. Maguk azt gondolják, hogy olyan könnyű a szolgálat urihelyen, de hogy mi kényességet végig kell nézni, miket kell lenyelni, egészen nyakig vagyok vele.

Bészenyűl a nálunktól jött leány teste, lelke, ha nem tud ellenállni a sok szörnyű csabitásnak s úgy belécsik a mocokba, hogy soha se tud kimászni belőle.

Ha ez így megy sokáig, akkor elpusztítom magamat. En nem kénlódok drága jó Édesanyám. Eccc csak a holthiremet hallják meg vagy azt se, mert felmodtam és azt mondták, hogy ha meghalok, akkor sem engednek el.

Elfelejtettem a másik levelemben írni, hogy nagyon vannak, akik levelet akartak küldeni Zöld Linától s nem engedtek oda, ahogy elmentek Linájék.

Ezzel bezárom ezt a bus leveletem. Hullanak a falevelek, Édesanyám Isten veled. Csókolom keresztmámit és írjanak, ahogy megkapták a levelet rögtön.

Csókolom mind a heten, **Annuska.**

CSAK TEGNAP VOLT...

Csak tegnap volt a boldog násza és ma már sápadt volt szegény, törött vonásin szenvedés ült és könny rezgett a szép szemén.

Csak tegnap lett örökre másé — s ma úgy suhant előttem el, mint, aki nehéz terhet hurcol s akit a szenvedés emel.

Csak tegnap volt, hogy rám mosolygott s ma úgy ment el a ház előtt, mint, aki átaludt egy éjt s most felrémlt a tegnapielőtt.

(Budapest, 1927.)

TALPASSY K. TIBOR

HIREK.

Virágok gyógyulása.

Husvét másodnapja a keresztény ifjuság és szerelem örökszép ünnepe. Vágyva vágyó édes alkalom, régvárt találkozás, tavaszi kacagás virágözön, piros tojás és tüllel átkötött szagos-vizes üvegek barátságos biztatásában; gyermekeknek, férfiaknak, leányoknak ünnepélyesen meghitt szabad pillanatot elfelejtett szavak, kedveskedések, égő és köszönő pillantások váltására.

Széttáruó ifju lelkek illatos gyönyörűsége. Hervadni induló virágzálak gyógyuló napja. Balzsamos tavaszaráadás. Csicsergő madarak röplése, zabos csikók ugrándozása, hogy megtűrösszék hamvas testüket a Nap és a Szív aranyában.

Bánatfelejtő locsolódás, bohó és forró szavak szakadó permetegje, mamák öröme, jövődő álmok szemmel alig tappable indusfátyola; kalitkába zárt madár, melyen az ajtó mindig nyitva a repülésre. Egy semmi és mégis minden; elillanó illat, mely jelenvaló.

Tib.

— Olvasóinknak és jóbarátainknak vídám husvéti ünnepeket kíván a Gyergyói Ujság szerkesztősége és kiadóhivatala.

— Halálozás. Dr. Benke Antalné Wellmann Etta hosszas és türelemmel viselt szenvedés után f. hó 11-én hajnali 1/5 órakor elhunyt. Tetemét f. hó 12-én délután 4 órakor óriási részvétel mellett helyezték nyugalomra a róm. kath. temetőbe. Az elhunytban dr. Benke Antal polgármester vesztette el életépárját, akit minden erőfeszítéssel, orvosi tudással sem lehetett az életnek megtartani. Nyugodjék békeségben!

— Megállapították a kisebbségi egyházak államsegélyét. A napilapok közlései nyomán értesültünk, hogy a régóta vajudó államsegély kérdése végre megoldáshoz jutott. Sajnos, azt kell megállapítanunk, hogy a kormány a legnagyobb szűkmarkussággal járt el s koránt sem honorálta azokat a jogos kívánságokat, melyek

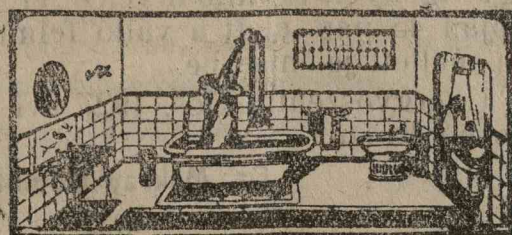
Novák Béla

épület, diszműbádogos és szerelő

Gyergyószentmiklós

26-2

Ferdinand király-ut 27.

Fürdőkádak, ta- Konyhaberende-

karéktűzhelyek K zési cikkek

n a g y r a k t á r a.

Készíték mindenféle épületcsatornázásokat és fűdéseket, templomok, tornyok bádogos munkáit, fürdőszobák fölszerelését, berendezését.

e kérdés körül méltán megilleték volna a magyar egyházakat. Egyes közlések arról adnak számot, hogy 40 millió lei körül mozogna az államsegély összege, mely megközelítőleg sem elegendő a legszűkebbre szabott igények kielégítésére sem. Ebből a tényből is csak azt kell látnunk, hogy mint mostoha gyermekkel bántanak el velük amikor adni kell, de nem ezt a mértéket alkalmazzák az adók, közterhek s más szolgáltatások kiróvásánál.

— **Az új népszámlálásra** vonatkozó rendelkezéseket már a kormány ki is adta a közigazgatási tényezőknek. A népszámlálás április 24-én kezdődik meg az egész ország területén, melyet községekben a jegyzők, városokban a rendőrkomiszárok végeznek. A népszámlálók idejében kell szétosztás a családok számára a számláló lapokat, amelyeket aztán a lakók kell kitölteni május 5-ig. Ezután a kitöltött számláló lapokat összeszedik a prefekturáknál, ahonnan aztán betérjesztik a belügyminiszteriumba. A jelen Averescu kormány a kisebbségekkel folytatott tárgyalások során elismerte és írásba is foglalta, hogy minden állampolgár önmaga jogosult nemzetiségét megállapítani származásra, vallásra és foglalkozásra való tekintet nélkül és hogy a kiskorúakra nézve kizárólag a szülőt vagy a gyámot illeti meg a döntés. Erre való tekintettel minden kisebbségi polgárnak résen kell lenni, hogy az összeírás az igaz valóságnak megfelelően vitessék keresztül, mert ez nem csak a hü és becsületes statisztika szempontjából, hanem az általános kisebbségi jogok érvényesíthetése szempontjából is nagyfontossággal bír. El kell követni minden lehetőt, hogy a lajstromokba az illetők faji és vallási adatai az igazságnak megfelelően legyen feltüntetve. Minden esetleges helytelen, vagy erőszakos magyarázatot kifojásolni kell.

— **Niculica rablóvezér fosztogatása Hollóban.** Folyó hó 14-én délután 1/2 órakor, Halász Adolf teher autója Halász öccse jelenlétében szeszárut szállított a Holló, Béibor, Tölgyesen lakó kereskedőknek, illetve koresmárosoknak, amikor a faluban dözsölő hírű Niculica rablóvezér bandájával megállította, az autót, Haláztól elvette mintegy 60 000 leit, aztán az autóra ült és elhajtott, a falutól mintegy 10 kilométerre, ahol az autót visszabocsátotta mert utközben egy Mult nevű egyén luxus autóját vette igénybe, ami természetesen, jobban megfelelt a gyors utazásnak, mint a teherautó. Ebben az autóban ült Puskás István erdőtanácsos, Angi István birtokos és Száva Gerő kereskedő, akiket szintén kifosztott. Niculica különben egész nap Hollóban és Felsőborszákon tartózkodott. Több kereskedőt kirabol, egyik helyen elvette a kontós könyvet és oda hivatva az adókat, előtűk széttepte és kijelentette, hogy most már nem tartoznak és mehetnek Istenhírével. Különös csak az, hogy ez idő alatt senki sem tett jelentést a csendőrségnek. Állítólag féltek és félnek a rablóvezér bosszujától.

— **Az „Olcsó Könyvek”** szorozatának április végi kiadásában a Dicsőszentmártonban élő magyar író, Sipos Domokos „Kutyahistoria” című igen érdekes és kacagtató írása fog a nyomdából kikerülni, mely még sehol, sem újságban, sem könyvtárban kiadva nem volt. Ez a „Kutyahistoria” a Magyarországon is igen kedvelt írónak eddig nem igen tapasztalt képességéről, a széles és jóízű magyaros humoráról ad bizonyosságot. Az érdekes esemény a menekülés zűrzavarában kezdődik és egy elhagyott szászkútya lesz az elbeszélés hőse, amely már-már emberszamba kezd a kis vidéki városkában számítani. A művészi elbeszélés keretében sűrűn vonulnak fel a vidéki kofák, kupecok, muzsikuskigányok, patikusok és hivatalnokok, bírók és fiskálisok, akik olyan élethűen vannak egy pár szóval megrajzolva, hogy az olvasóra olyan benyomást tesznek, mintha öröktől fogva ismerie volna őket. Ezek az úgynevezett örök figurák, a társadalmi életközössébe verődött emberiség elkophatatlan alakjai. Éppen ezért Sipos Domokosnak ez az elbeszélése nem csak nagy olvasottságra, de örök értéke is számot tarthat.

— **Tennisz értesítés.** Lázasan folynak a városi tennisz pályákon a munkálatok. Csúpan új kerítésháló megérkezését várja az Egyet, hogy annak felszerelésével rendelkezésére bocsájhassa a tenniszsportot kedvelő közönségnek a kitűnő pályákat. Ezután hívja fel a Sport Egyet a tavalyi bérleket, hogy tennisz óráknak az idei szezonra való fenntartását, amennyiben igényt tartanak rá, május elsejéig jelentsék be.

Berkovits Mihály urnál, mert különben e határidő lejártával tenniszóráik másnak adatnak ki.

— **Kutyák serege** lepi el városunk tereit és uccáit a tavasz ébredésével reggeltől estig, estétől reggelig és semmiféle hatósági intézkedés nem történik arra nézve, hogy különösen fényes nappal, amikor a kis gyermekek iskolába jönnek, vagy mennek, ne legyenek a kutyáktól való félelemnek kitéve. Ma-holnap olyan lesz városunk, mint egy keleti fészék, ahol a járdákon, sikátorokon heverésző kutyáktól járni sem lehet azzal a különbséggel, hogy nálunk a kutyák kevésbé szelídek és akár bányászraugranak nem csak a kicsikékre de a sétáló nagyokra is, akik bár könnyebben, védekezhetnek, mégis igen kellemetlen, különösen ha nőket ér ez a tamadás. Ezen az állapoton valahogy kell segíteni, mert a kicsikék egy-egy utjukba kerülő nagy kuvasztól úgy megijednek, hogy alig lehet lecsillapítani. Azért a kutyákat nem kell mindjárt lebunkózni, sem hóhér kézre juttatni, hanem szigorú rendeletet kell hozni arra nézve, hogy a házörzők tartassanak lánccon, a luxus-kutyák pedig szájkosárral vagy pórázon vezetve járassanak csak a város között.

Az Uránia-Mozgó hirei.

Horváth Viktor színiársulatának vendégjátéka miatt a mozi husvéti ünnepeken csupán délután tart előadást. Az esti színelőadásra való tekintettel a mozi kezdete pontosan 6 órakor.

Ugyancsak 6 órai kezdettel játszik a mozi a hó minden vasárnap délutánján. A csütörtöki előadások teljesen elmaradnak, kivéve 28-át a hó utolsó csütörtökét, amikor a mozi vezérősege Harry Piel híveinek elsőrangú filmmel: **A repülő autóval** kedveskedik.

Eladó ingatlanok!

Bende József kocsigyártó, zalaegerszegi lakos 1927 április 19-én d. e. 10 órakor a város házában tartandó önkéntes árverésen szabadkézből eladja a tulajdonát képező összes birtokokat és belsőséget. 2-1

Lakás,

iroda és banküzletberendezéseket

Jeddy marosvásárhelyi és Papp János aradi tervezők rajzai szerint

a legmodernebb kivitelben készítik.

Javításokat és politurezást, háznál is, szakszerűen és olcsón vállalkoz.

Blénessy József, műbutorasztalos

Gheorgheni, Fürdő-utca. 10-4

Hirdetmény.

Pollák Marcell ditrói fakereskedő ügyfelem képviseletében köztudomásra óhajtom hozni, hogy egy általa sajátkezüleg aláírt és tulajdonát képező, a Zárug János bírláló, gyergyószentmiklósi kereskedő kezén elveszett, 200 Lej címletű kitöltetlen váltójának megsemmisítése iránt az okirat megsemmisítési eljárást folyamatba tettem.

Enek következtében egybehangozón az e tárgyba kiadott bírói végzéssel, felhívom a váltó birtokosát, hogy igényeit a váltóörvény 77. §-a alapján 45 nap alatt a váltó felmutatása mellett jelentse be.

Gyergyószentmiklós, 1927 évi április hó 10-én.

Dr. Makkay Domokos, ügyvéd.

Nyomatott Kahan I. könyvnyomdájában Gheorgheni—Gyergyószentmiklóson.

Portland cement

nagyban és kicsinyben.

Építési Anyagraktárhoál
Gyergyószentmiklós.

Iroda: Gyergyói Banknál.

1

Balla István

hatóságilag engedélyezett villanszerelő.

Mindennemű ipar-és fűrésztelepek, gazdaságok, lakóházak

villamosvilágítási és erőátviteli berendezését, átalakítását, javítását vagy évi jókárban tartását, dinamók eltrómotorok szerelését, javítását és tekeresését, villanyesengő és telefon

szerezését és javítását olcsón, jól és műszaki pontossággal végez. Költségvetéseket bárkinek díjlanul készít. Szíves megkeresések lakásán

Gheorgheni, Selyem ucca 69. szám alatt minden időben eszközölhetők.

Utások figyelmébe!

Tizenöt személyes autóbusszommal

személyszállításokat

a legjutányosabb árban vállalkoz megrendelésekre, rövidebb vagy hosszabb utakra, pl.

Odorheiu, Szováta, Borszék, Tölgyes, Gyilkostó stb.

Telefon értesítéseket a susenii előjáróság közzvetít.

Tisztelettel

Melnár Antal,

2-1

Suseni.

A ditrói piacon

Kopacz Istvánné-féle házbán

egy üzlethelyiség kiadó.

Értekezni lehet:

özv Puskás Adolfné, Gheorgheni

Boeskai-ut 14.

2-2

Egy zongora (Pianin) eladó.

Érdeklődni: Chrestels József

Csiky-utca 13.

2-1

Buslig Gyula-féle kert

(szántó, kaszáló és gyümölcsös)

eladó.

Felvilágosítást ad: Dr. Todor Béla.

Egy néhány kaptár

egészséges méh-család

országos kaptárral együtt eladó

Cim a kiadóhivatalban megtudható

Órát és ékszer javít

szakszerűen és jutányos árban

Stein Salamon

órák és ékszerész, a postával szemben

Hirdessen

a

GYERGYÓI UJSÁGBAN